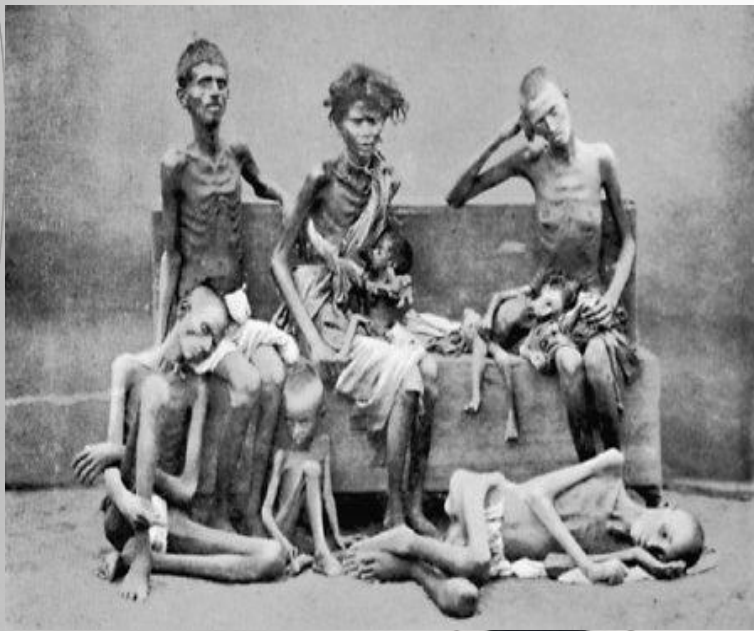

**ГОЛОДОМОР 1932 – 1933
РОКІВ В УКРАЇНІ**

Мета: ознайомити учнів з причинами виникнення голодомору та визначити його наслідки; розвивати вміння аналізувати документи; формувати навички критичного мислення; виховувати почуття доброти, співчуття, мудрості; бачення зв'язку між історичним минулим і сьогоденням.

План

1. Причини голодомору.
2. Розгортання подій у 1932-1933-х рр.
3. Наслідки голодомору.
4. Закон України « Про голодомор в Україні 1932-1933-х рр.»

Голодомор - соціально -господарське явище, що виявляється у позбавленні населення мінімуму необхідних продуктів харчування і призводить до змін демографічної та соціальної структури населення регіонів, а інколи і країн.

Причини голодомору:

- суцільна насильницька колективізація;
- непосильні для селян хлібозаготівлі;
- насильницьке вилучення продовольчих запасів у селян;
- надмірний хлібний експорт;
- низький ентузіазм селян працювати у колгоспах.

Голод спровокували, щоб учинити розправу над селянством, щоб тримати його в страхові, невпевненості й покорі. Адже у духовно зломленого, виснаженого фізично селянина не виникне думки протидіяти владі.

Закон «Про п'ять колосків»

Закон передбачав як захід судової репресії за розкрадання колгоспного і кооперативного майна «розстріл із конфіскацією всього майна і з заміною за пом'якшуючих обставин позбавленням свободи на термін не нижче 10 років з конфіскацією всього майна». Амністія у цих випадках заборонялась. На літо 1933 року за цим законом було засуджено 150 000 осіб. Зокрема, засуджували дітей, які намагалися знайти хоч якусь їжу.

Гинули працюючі господарі, сільські майстри; гинула сільська інтелігенція – носій культури, національної ідеї...

Розгортання подій:

- насильницьке вилучення всіх припасів;
- «Закон про 5 колосків» 1932 р.;
- натуральні штрафи;
- блокада голодних мешканців окремих територій;
- «чорні дошки»;
- система внутрішніх паспортів у містах;
- заборона виїзду за межі України за хлібом.

Настає голодний 1933 рік, коли залишившись без хліба, селяни їдять кору дерев, мишей, щурів. Трапляються випадки канібалізму. В той час щодня помирало голодною смертю 25 тис. осіб, щогодини – тисячу, щохвилини – 17.

Умовні позначення

- сучасні кордони України
- - - - сучасні межі областей України
- ⊙ центри областей і автономних республік у 1932–1933 р.
- інші міста
- села, занесені на "чорну дошку" постановою ЦК КП(б)У і РНК УСРР від 6 грудня 1932 р.
- ◇ центри районів, керівництво яких показово репресовано за "зрив хлібозаготівель"

Смертність від Голодомору

- смертність 1933 р. перевищувала смертність 1927 р. в 12-14 разів
- смертність 1933 р. перевищувала смертність 1927 р. в 8-9 разів
- смертність 1933 р. перевищувала смертність 1927 р. в 5-6 разів
- інші місцевості, які постраждали від голоду
- місцевості, які не постраждали від голоду (не входили до складу СРСР)

В дужках вказано назви міст станом на 1932-1933 р.

До складу УРСР в 1924–1940 рр. входила Молдавська автономна республіка, яка охоплювала частину сучасної Одеської обл. та частину Молдови (Придністров'я).

Найбільше постраждали від голодомору такі області:

- Полтавська;
- Харківська;
- Черкаська;
- Київська;
- Житомирська.

В Україні від голодомору помирало:

- 17 людей – щохвилини;
- 1 000 – щогодини;
- 25 000 – щодня.

Мабуть, точну кількість жертв голодомору 1932-1933 років ми не дізнаємось, але можемо стверджувати, що голодомор був геноцидом українського народу. Про що довели дослідження, зроблені за кордоном, визнання іноземних держав та власна оцінка української влади, яка 28 листопада 2006 року прийняла Закон України «Про голодомор 1932-1933 років в Україні». Саме перша стаття і визначає, що голодомор був геноцидом українського народу.

Наслідки голодомору:

- велика кількість жертв;
- зламано опір селян колгоспній системі;
- підірвано сили селян у їх відстоюванні національних прав.

Загальна кількість жертв голодомору досі невідома. Думки істориків щодо реальної статистики розходяться. Називають цифри від 3 до 4,5 млн осіб та від 7 до 10 млн осіб.

Для вшанування жертв голодомору, щорічно відбувається кожної четвертої суботи листопада всеукраїнська акція – “Запали свічку”.

Голодомор 1932-1933 років – одна з найболючіших сторінок історії України. Голодомор був спрямований на ліквідацію українського села як духовної та матеріальної основи української нації.

Домашнє завдання:

ВИВЧИТИ КОНСПЕКТ.